

СОЦІАЛЬНІ ГАРАНТІЇ ЖИТЛОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОКУРОРІВ В УКРАЇНІ

SOCIAL GUARANTEES OF HOUSING FOR PROSECUTORS IN UKRAINE

Шаль В.В., прокурор відділу фінансового контролю
управління внутрішнього аудиту та контролю
Генеральна прокуратура України

У статті здійснюється розгляд та аналіз законодавства у сфері житлового забезпечення прокурорів. Автором названо основні соціальні гарантії житлового забезпечення прокурорів, до яких він відносить такі: 1) житлове приміщення, яке надається прокурору має бути впорядкованим відповідно до умов населеного пункту, відповідати встановленим санітарним і технічним вимогам; 2) житлове приміщення надається безпосередньо працівнику прокуратури на всіх членів сім'ї, які проживають та зареєстровані разом з ним, а також на дружину (чоловіка) і дітей (до досягнення ними повноліття), які проживають та зареєстровані окремо від заявника у цьому або іншому населеному пункті, згідно з визначеним переліком документів; 3) недопущення заселення до службового жилого приміщення, призначеного для однієї сім'ї, двома і більше сім'ями або двома і більше самотніми особами; 4) можливість отримання іншого службового житла у випадку переведення прокурора до органу прокуратури, розташованого в іншій місцевості за місцезнаходженням такої прокуратури, за умови звільнення попереднього службового житла; 5) виселення працівника, звільненого з органів прокуратури, а також у випадках, передбачених законодавством та умовами договору найму з усіма особами, які з ним проживають, без надання іншого жилого приміщення проводиться у судовому порядку; 6) передбачено надання іншого службового житла, у випадку знесення або переобладнання будинку (жилого приміщення) в нежилий, якщо будинок (жиле приміщення) загрожує обвалом або ж якщо наслідок капітального ремонту займане службове жиле приміщення не може бути збережене або його розмір істотно зміниться; та інші.

У статті проаналізовано напрямки житлового забезпечення прокурорів та запропоновано удосконалення реалізації державної політики у житловій сфері. Наголошено на значній участі місцевих органів державної влади у питаннях отримання службового житла для працівників прокуратури. Суттєвою проблемою названо відсутність відкритості у процесі забезпечення прокурорів житлом, дієвого механізму контролю за отриманням житла прокурорами та прозорості політики у перерозподілі органами місцевої влади житла для працівників органів прокуратури.

Ключові слова: прокурор, орган прокуратури, житло, житлове забезпечення, соціальні гарантії.

The article examines and analyzes legislation in the area of housing for prosecutors. The author named the main social guarantees of housing provision for prosecutors, to which he includes the following: 1) the living space provided to the prosecutor must be arranged in accordance with the conditions of the settlement, meet the established sanitary and technical requirements; 2) residential premises are provided directly to the employee of the prosecutor's office for all family members who live and are registered together with him, as well as for his wife (husband) and children (until they reach the age of majority), who live and are registered separately from the applicant in this or another settlement, according to the specified list of documents; 3) preventing occupancy of official residential premises intended for one family, two or more families or two or more single persons; 4) the possibility of obtaining another official residence in the case of transfer of the prosecutor to the prosecutor's office located in a different area from the location of such prosecutor's office, on the condition that the previous official residence is vacated; 5) eviction of an employee dismissed from the prosecutor's office, as well as in cases provided for by legislation and the terms of the employment contract with all persons who live with him, without providing another living space, is carried out by court order; 6) it is provided for the provision of other official accommodation, in the case of demolition or conversion of a building (residential premises) into a non-residential one, if the building (residential premises) is in danger of collapsing or if, as a result of major repairs, the occupied official residential premises cannot be preserved or its size will change significantly; and other.

The article analyzes the areas of housing support for prosecutors and suggests improving the implementation of state policy in the housing sector. The significant participation of local state authorities in matters of obtaining official housing for prosecutor's office employees was emphasized. Lack of openness in the process of providing prosecutors with housing, an effective mechanism of control over obtaining housing by prosecutors, and a transparent policy in the redistribution of housing for employees of prosecutor's offices by local authorities were called a significant problem.

Key words: prosecutor, prosecutor's office, housing, housing, social guarantees.

Постановка проблеми. Одним із важливих напрямків матеріального забезпечення прокурорів є забезпечення їх житлом. Відповідно до ст. 47 Конституції України кожен громадянин має право на житло. Держава створює умови, за яких кожний громадянин матиме змогу побудувати житло, придбати його у власність або взяти в оренду [1]. А тому житлове забезпечення прокурорів – це один із напрямків державної політики щодо матеріально-побутового забезпечення прокурорів, суть якої зводиться як до безпосереднього надання прокурорам житла у службове користування чи у власність, а також створення відповідних умов для можливої реалізації прокурором права на житло самотійно. Крім того, забезпечення прокурорів житлом є досить суттєвим показником піклування з боку держави, підтримання професії прокурора, відповідності покладених на них завдань та функцій тим ризикам, які визначені професією. Забезпечення житлом представників органів влади, в тому числі й прокурорів, завжди було одним із найбільш болючіших та найбільш проблемних питань протягом всієї незалежності України. Хоча з іншої сторони, якщо здійснювати порівняння отримання житла прокурорами з іншими службовцями (поліцейськими, представниками органів цивільного захисту, медичними працівниками, освітянами), то можна констатувати факт

того, що прокурори більш краще забезпечувались житлом у порівнянні з наведеними вище категоріями осіб. Це, на нашу думку, пов'язано із сутністю функцій, які останні виконують та необхідністю бути по-справжньому незалежним у своїй роботі, що і забезпечується відповідним матеріальним забезпеченням. Але незважаючи на певний прогрес у питанні житлового забезпечення прокурорів вказана проблема все ж залишається відкритою та потребує подальшого дослідження та пошуку перспективних шляхів її вирішення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Загалом окремі питання соціального захисту та матеріально-побутового забезпечення прокурорів у своїх наукових працях досліджували такі вчені як: А. В. Бабінська, Г. С. Іванова, М. І. Іншин, П. В. Діхтєвський, Д. М. Добровольський, А. В. Скрипнюк, М. М. Устименко, Н. М. Хуторян, Ю. А. Чаплинська, Н. Л. Шевченко та інші. Проте, незважаючи на ряд наукових досліджень у вказаній сфері, проблема забезпечення житлом прокурорів залишається актуальною та потребує нових підходів до її вирішення.

Невирішені раніше проблеми. Вирішення проблеми забезпечення прокурорів житлом варто розглядати як частину єдиної політики держави у сфері житлово-комунального забезпечення. Проте, характеризуючи нормативно-

правові акти у сфері забезпечення житлом в цілому так і прокурорів зокрема, можемо говорити про застарілість нормативно-правової бази, яка регулює вказаний напрямок. Погодимось із думкою Р. В. Колосова, відповідно до якої наявність суспільних відносин, котрі існують і розвиваються стосовно особливого матеріального об'єкта (житла), потребують належного правового регулювання [2, с. 146]. Це ж стосується й житлового забезпечення прокурорів, де щодо окремих напрямків все ж має бути певне оновлення законодавства. Рівень заробітної плати прокуратури на сьогодні не дозволяє в повному обсязі задовольнити потреби прокурора та членів його сім'ї в придбанні житла, особливо у великих містах та населених пунктах, де попит на житло є досить високим. А тому у більшості випадків питання забезпечення житлом прокурорів покладається як на державу в особі її органів, так і на місцеві органи влади на території яких знаходиться прокуратура, в якій прокурор працює.

Метою статті є дослідження питання житлового забезпечення прокурорів. Для досягнення поставленої мети у статті здійснюється аналіз законодавства у сфері забезпечення прокурорів житлом, здійснюється розгляд окремих соціальних гарантій житлового забезпечення прокурорів, а також окреслюються напрямки реалізації державної політики у сфері житлового забезпечення прокурорів.

Виклад основного матеріалу. Загальним актом у питанні житлового забезпечення громадян є Житловий кодекс України (назва Кодексу в редакції закону № Закону № 2215-IX від 21.04.2022 «Про дерадянізацію законодавства України» [3]) від 30.06.1983 № 5464-Х, який завданнями житлового законодавства України визначає регулювання житлових відносин з метою забезпечення гарантованого Конституцією України права громадян на житло, належного використання і схоронності житлового фонду, а також зміцнення законності в галузі житлових відносин [4]. До загальних актів у сфері житлового забезпечення ми пропонуємо віднести й постанову Кабінету Міністрів Української РСР від 04.02.1988 № 37 «Про службові жилі приміщення», якою затверджено перелік категорій працівників, яким може бути надано службові жилі приміщення. Так, пунктом 40 закріплено право прокурорів на отримання службового житла у такому формулюванні: «Працівники прокуратури за переліком, визначеним Генеральним прокурором України» [5]. Якщо ж здійснювати дослівний аналіз вказаної норми, то можна зробити висновок про те, що ця норма означає, що не всі прокурори мають право на отримання службового житлового приміщення, а виключно ті прокурори, які визначені у переліку Генерального прокурора України. Безумовно це створює певну диспропорцію у питанні житлового забезпечення прокурорів, оскільки факт отримання службового житла ставиться в залежність від позиції Генерального прокурора України щодо можливості певного окремого прокурора претендувати на службове житлове приміщення. Враховуючи той обсяг роботи, яку виконує Генеральний прокурор України, вважаємо, що детального аналізу прокурорів, які реально потребують службового житла самим Генеральним прокурором не здійснюється, а покладається на відповідні структурні підрозділи, які уповноважені на реалізацію вказаної політики. А тому, фактично, питання самим Генеральним прокурором не вирішується, а якщо й розглядається, то досить поверхнево і на основі отриманої інформації від уповноважених структурних підрозділів, а отже можуть мати місце зловживання та включення до переліку «потрібних» прокурорів.

Ключовим актом у питанні забезпечення житлом прокурорів є спеціальний наказ Офісу Генерального прокурора «Про затвердження Положення про порядок надання службових жилих приміщень і користування ними в органах прокуратури та Положення про житлово-побутові комісії в органах прокуратури» [6], яке розроблене відпо-

відно до Житлового кодексу України, Закону України «Про прокуратуру», постанови Ради Міністрів Української РСР від 04.02.88 № 37 «Про службові жилі приміщення» та визначає механізм і особливості надання працівникам органів прокуратури службових жилих приміщень. Вказаним наказом також передбачено, що службові жилі приміщення призначаються для заселення працівниками органів прокуратури за переліком посад, визначених наказом Генерального прокурора, які у зв'язку з характером їх службової діяльності повинні проживати за місцем проходження служби (роботи). Процедура отримання службового житла передбачає звернення особи до Генерального прокурора, керівника регіональної (обласної) прокуратури, спеціалізованої прокуратури на правах обласної із заявою про виключення службового жилого приміщення, в якому вона проживає спільно зі своєю сім'єю, із числа службових за наявності документів, що підтверджують відсутність у неї та членів її сім'ї власного житла в населеному пункті, де розміщений відповідний орган прокуратури. Важливою соціальною гарантією є те, що службові жилі приміщення надаються незалежно від перебування працівників на квартирному обліку, без додержання черговості та пільг, установлених для забезпечення громадян житлом, а також в окремих випадках службове житло може бути надано особі, яка має власне житло, але такі жилі приміщення, в яких проживають відповідні працівники, знаходяться на такій відстані від місця роботи, яка виключає можливість виконання ними своїх функціональних обов'язків.

Загалом, важливими соціальними гарантіями житлового забезпечення прокурорів пропонуємо назвати: 1) житлове приміщення, яке надається прокурору має бути впорядкованим відповідно до умов населеного пункту, відповідати встановленим санітарним і технічним вимогам; 2) житлове приміщення надається безпосередньо працівнику прокуратури на всіх членів сім'ї, які проживають та зареєстровані разом з ним, а також на дружину (чоловіка) і дітей (до досягнення ними повноліття), які проживають та зареєстровані окремо від заявника у цьому або іншому населеному пункті, згідно з визначеним переліком документів; 3) недопущення заселення однієї кімнати особами різної статі, старшими за дев'ять років, крім подружжя, а також особами, які хворіють на тяжкі форми деяких хронічних захворювань, у зв'язку з чим вони не можуть проживати в одній кімнаті з членами своєї сім'ї; 4) недопущення заселення до службового жилого приміщення, призначеного для однієї сім'ї, двома і більше сім'ями або двома і більше самотніми особами;

5) можливість за наявності крайньої виробничої необхідності та відсутності відповідного службового жилого приміщення та виключно як тимчасовий захід надати службове житло у меншому розмірі, але з обов'язковою умовою щодо збереження права на одержання службового жилого приміщення, що відповідає визначеним нормативно-правовими актами вимогам і розміру; 6) збереження права на службове житло у випадку тимчасової відсутності прокурора чи членів його сім'ї у строки, а саме: протягом шести місяців або ж з поважних причин понад шість місяців за заявою відсутнього, а в разі спору – судом. Перелік обставин збереження жилого приміщення за тимчасово відсутніми громадянами визначені статтею 71 Житлового кодексу України; 7) можливість отримання іншого службового житла у випадку переведення прокурора до органу прокуратури, розташованого в іншій місцевості за місцезнаходженням такої прокуратури, за умови звільнення попереднього службового житла; 8) виселення працівника, звільненого з органів прокуратури, а також у випадках, передбачених законодавством та умовами договору найму з усіма особами, які з ним проживають, без надання іншого жилого приміщення проводиться у судовому порядку; 9) передбачено надання

іншого службового житла, у випадку знесення або переобладнання будинку (жилого приміщення) в нежилий, якщо будинок (жиле приміщення) загрожує обвалом або ж якщо наслідок капітального ремонту займає службове жиле приміщення не може бути збережене або його розмір істотно зміниться.

Важливою соціальною гарантією житлового забезпечення прокурорів є неможливість виселення із службового житла певних категорій осіб, перелік яких визначено п. 4.2 Положення про порядок надання службових жилих приміщень і користування ними в органах прокуратури, затвердженого наказом Офісу Генерального прокурора України від 17.07.2020 № 323, без надання іншого житлового приміщення. До таких категорій осіб віднесено: – осіб з інвалідністю внаслідок війни та інших осіб з інвалідністю із числа військовослужбовців, які стали особами з інвалідністю внаслідок поранення, контузії або каліцтва, що їх вони дістали при захисті СРСР чи при виконанні інших обов'язків військової служби, або внаслідок захворювання, пов'язаного з перебуванням на фронті; учасників Другої світової війни, які перебували у складі діючої армії; сім'ї військовослужбовців і партизанів, які загинули або пропали безвісти при захисті СРСР чи при виконанні інших обов'язків військової служби; сім'ї військовослужбовців; осіб з інвалідністю із числа осіб рядового і начальницького складу органів Міністерства внутрішніх справ СРСР, які стали особами з інвалідністю внаслідок поранення, контузії або каліцтва, що їх вони дістали при виконанні службових обов'язків; – осіб, які пропрацювали в органах прокуратури не менш як десять років; – осіб, що звільнені з посади, у зв'язку з якою їм було надано жиле приміщення, але не припинили трудових відносин з відповідним органом прокуратури; – осіб, звільнених у зв'язку з ліквідацією відповідного органу прокуратури або за скороченням чисельності чи штату працівників; – пенсіонерів по старості, персональних пенсіонерів, членів сім'ї померлого працівника, якому було надане службове жиле приміщення; – осіб з інвалідністю внаслідок нещасного випадку під час виконання службових обов'язків або професійного захворювання I і II груп, осіб з інвалідністю I і II груп із числа військовослужбовців і прирівняних до них осіб та осіб рядового і начальницького складу Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України; – одиноких осіб із неповнолітніми дітьми, які проживають разом з ними [6]. Вказаний перелік передбачає право на продовження користування службовим житлом для, фактично, соціально незахищених осіб: осіб з інвалідністю, пенсіонерів, осіб, які мають певний стаж роботи в органах прокуратури тощо. Вважаємо, що така норма є досить обґрунтованою, оскільки надвжакка робота прокурорів має бути належним чином оцінена, не тільки з точки зору грошового забезпечення, а й шляхом застосування інших видів забезпечення, в тому числі житлового.

Загалом можемо відзначити, що наведений вище порядок регламентував питання надання службового житла працівникам прокуратури та в цілому врегулював всі питання, пов'язані з отриманням такого житла працівниками прокуратури. Єдине, на що варто звернути увагу є невизначеність у питанні щодо критеріїв оцінки прокурорів, які потрапляють у перелік, що визначений Генеральним прокурором України для отримання службового житла. Цю проблему ми окреслювали вище.

Наступним напрямком житлового забезпечення прокурорів є можливість отримати власне житло, перебуваючи на відповідному квартирному обліку. Постановою Ради Міністрів Української РСР і Української Республіканської Ради професійних спілок від 11.12.1984 року № 470 «Про затвердження Правил обліку громадян, що потребують покращення житлових умов та надання їм жилих приміщень в Українській РСР» [7] визначено аспекти регулювання обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов, і надання їм у безстрокове користування

жилих приміщень у будинках державного і громадського житлового фонду, призначених для постійного проживання. Пунктом 13 наведеної вище постанови закріплено перелік осіб, які потребують поліпшення житлових умов, а пунктом 15 закріплено, що при визначенні потреби громадян у поліпшенні житлових умов беруться до розрахунку члени їх сімей, які прожили і мають реєстрацію місця проживання у відповідному населеному пункті не менше встановленого строку (крім подружжя, неповнолітніх дітей і непрацездатних батьків, а також осіб, зазначених у підпункті 8 пункту 13 цих Правил).

Взяття на квартирний облік здійснюється за: 1) за місцем проживання – рішенням виконавчого комітету районної, міської, районної у місті, селищної, сільської Ради народних депутатів; 2) за місцем роботи – спільним рішенням адміністрації підприємства, установи, організації чи органу кооперативної або іншої громадської організації і відповідного профспілкового комітету. При цьому беруться до уваги рекомендації трудового колективу. Рішення щодо взяття на квартирний облік повинно бути винесене у місячний строк з дня подання громадянином необхідних документів. Громадянам, які перебувають на квартирному обліку, жилі приміщення надаються в порядку черговості. Порядок визначення черговості надання прокурорам жилих приміщень встановлюється Житловим кодексом України, Правилами обліку громадян, що потребують покращення житлових умов та надання їм жилих приміщень в Українській РСР», іншими актами законодавства України. Черговість надання жилих приміщень визначається за часом взяття на облік (включення до списків осіб, які користуються правом першочергового одержання жилих приміщень).

Аналізуючи норми закону України «Про прокуратуру» від 14.10.2014 № 1697-VII [8] та ряд інших актів щодо житлового забезпечення прокурорів варто відзначити, що профільним законом не передбачено забезпечення житлом прокурорів на пільгових умовах. Житлове забезпечення прокурорів досить часто здійснюється шляхом розвитку регіональних програм житлового забезпечення чи у процесі співфінансування житлових програм для таких категорій осіб із місцевого та обласного бюджету, а також за співфінансування із Державним бюджетом України. Отже, участь місцевих органів державної влади у питаннях отримання службового житла для працівників прокуратури є досить вагомою.

Окремо наголосимо на тому, що питання забезпечення прокурорами власним житлом досить часто пов'язане із наявністю різноманітних корупційних схем, які дозволяють отримувати одним прокурорам житло у власність у досить елітних новобудовах та перспективних районах міста, в той час, як інші прокурори роками не мають можливості отримати хоч якийсь житло для задоволення своїх житлових потреб та потреб своєї сім'ї. Прозорості у вказаному процесі, на жаль, не має, як не має й дієвого механізму контролю за отриманням житла прокурорами, прозорої політики у перерозподілі органами місцевої влади житла для органів прокуратури. Фактично має місце вибірковість отримання житла для певних прокурорів, в тому числі тих, які займають вищі посади в органах прокуратури чи є прокурорами Генеральної прокуратури України. Крім того, активного розвитку набуває кругова порука між представниками місцевих органів влади, суддями та прокурорами, а також між прокурорами та представниками підприємств забудовників, які фігурують у різноманітних корупційних схемах, в тому числі й щодо отримання дозволів на будівництво житлових чи інших комплексів.

Аналізуючи норми законодавства у питанні забезпечення органів прокуратури житлом, можемо говорити про те, що наразі має місце відсутність дієвого та прозорого контролю за отриманням як службового житла, так і житла у власність для прокурорів. Пунктом 5

Положення про порядок надання службових жилих приміщень і користування ними в Українській РСР, затвердженим постановою Ради Міністрів УРСР від 04.02.1988 року № 37 визначено, що облік службових жилих приміщень в усіх будинках незалежно від їх належності здійснюється місцевими органами влади, які прийняли рішення про включення жилого приміщення до числі службових. Пунктом 23 цього ж Положення передбачено, що при вселенні в надане службове жиле приміщення громадянин здає ордер у житлово-експлуатаційну організацію, а за її відсутності – відповідному підприємству, установі, організації [9]. Така норма означає, що відповідно до вимог чинного законодавства житлові приміщення, в яких перебувають службові квартири можуть і не перебувати на балансі Офісу Генерального прокурора України, що створює додаткові умови щодо неможливості здійснення ефективного контролю за їх експлуатацією.

На сьогодні закріплено форму подання інформації до Єдиного державного реєстру громадян, які потребують поліпшення житлових умов, що затверджена наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 17.05.2011 № 47 «Про затвердження форми подання інформації до Єдиного державного реєстру громадян, які потребують поліпшення житлових умов» [10], проте не має відкритого доступу до відомостей про тих прокурорів, які вже отримали службове житло. Відсутність таких відомостей у вільному доступі – крок для зловживань та розвитку корупції у вказаному напрямку.

Загалом, основними напрямками удосконалення реалізації державної політики у житловій сфері ми пропонуємо назвати: 1) залучення суб'єктів інвестиційної діяльності

до будівництва (придбання) житла для прокурорів; 2) розвиток державних та регіональних програм забезпечення житлом прокурорів за рахунок державного та місцевого бюджету; 3) формування приватно-партнерських правовідносин щодо інвестування у будівництво житла для прокурорів; 4) розроблення оновлених програм житлового забезпечення прокурорів, що мають схожість із вже діючими програмами: Порядком забезпечення поліцейських та осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, Державного бюро розслідувань житлом на умовах фінансового лізингу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 листопада 2018 р. № 1201; 5) подальше удосконалення механізмів забезпечення житлом прокурорів, в тому числі й шляхом перегляду та оновлення нормативно-правової бази щодо вказаних суспільних відносин.

Висновки. Підсумовуючи, можемо говорити про те, що дещо проблемним все ж залишається питання забезпечення прокурорів житлом, оскільки недосконалий механізм житлового забезпечення є основою для корупційних діянь та поширення різних корупційних схем. Втім, основна проблема, на нашу думку, це відсутність прозорості та відкритої політики у вказаній сфері, вирішення якої надає перспективу удосконалення реалізації державної політики у житловій сфері. На сьогодні важливим є створення саме прозорого процесу отримання житла прокурорами, які перебувають на відповідному обліку та потребують покращення житлових умов. Саме ускладнені процедури отримання житла є передумовою для розвитку відповідних шахрайських схем і як наслідок неоднакового застосування законодавства у сфері житлового забезпечення по відношенню до різних прокурорів у різних прокуратурах та областях України.

ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України від 28.06.1996 року № 254к/96-ВР. *Офіційний вісник України*. 2010. № 72/1 Спеціальний випуск. Стор. 15. Стаття 2598
2. Колосов Р.В. Концептуальні засади житлового права в правовій системі України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія «Право». 2014. Вип. 27. Т. 1. С. 145–148. URL: http://www.visnyk-juris.uzhnu.uz.ua/file/visnyk_27%20t.%201.pdf
3. Про дерадянізацію законодавства України: Закон України від 21.04.2022 № 2215-ІХ. *Голос України* від 06.05.2022 № 98.
4. Житловий кодекс України від 30.06.1983 № 5464-Х. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1983. № 28. Стаття 573
5. Про службові жилі приміщення: постанова Кабінету Міністрів Української РСР від 04.02.1988 № 37. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/37-88-%D0%BF#Text>
6. Про затвердження Положення про порядок надання службових жилих приміщень і користування ними в органах прокуратури та Положення про житлово-побутові комісії в органах прокуратури: наказ Офісу Генерального прокурора України від 17.07.2020 № 323. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0323905-20#Text>
7. Про затвердження Правил обліку громадян, що потребують покращення житлових умов та надання їм жилих приміщень в Українській РСР: Постановою Ради Міністрів Української РСР і Української Республіканської Ради професійних спілок від 11.12.1984 року № 470. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/470-84-%D0%BF#Text>
8. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII. *Офіційний вісник України*. 2014. № 87. Стор. 9. Стаття 2471.
9. Положення про порядок надання службових жилих приміщень і користування ними в Українській РСР: постанова Ради Міністрів УРСР від 04.02.1988 року № 37. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/37-88-%D0%BF#Text>
10. Про затвердження форми подання інформації до Єдиного державного реєстру громадян, які потребують поліпшення житлових умов: наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 17.05.2011 N 47. *Офіційний вісник України*. 2011. № 43. Стор. 28. Стаття 1749.